

★ పౌరబాటు ★

రచన : ప్రసీత్

సంజానం లేదంటే సందేహం లేదన్నాడు మా వీధిలో వాళ్లు.

‘వాడికి పిచ్చి లేదని ఎవడంటాడో చూస్తామని గుండె విడిచారు కొందరు. ‘వాడికి పిచ్చి లేకపోతే ప్రపంచంలో పిచ్చి ఎవడి కన్నార’ వకీళ్లు. ‘తప్పకుండా పిచ్చే’ నన్నారు మా వీధిలో వెద్యులు, వారి మాటను ఎదుర్కోటానికి ఎవ్వరికీ ధైర్యం చాలదని తెలిసి ‘నిజమే’నంటూ వొప్పకున్నార ముసలాళ్లు, వాళ్ల యాభై ఆరవై ఏళ్ల అనుభవాన్ని ఆధారం చేసుకొని.

అతను నిజంగా పిచ్చివాడేనా? అనే అనుమానం నా కొక్కడికే తట్టింది. కారణం మరేం లేదు. నేను వకీళ్లు, వెద్యుడి, ముసలాణ్ణి కాకపోవటం, కథకుణ్ణి అని చెప్పుకొని తిరగటం.

ఆ సాయంత్రం కాళ్లు పిచ్చానుపత్రికి లాక్కెళ్లాయి. అధికారుల ఉత్తర్యతో అతన్ని చూడటానికి అవకాశం దొరికింది. అతని పిచ్చి ఆచార కరమైన పిచ్చికాదు. కొట్టడు, రక్కడు, వీకడు కేక లేయ్యడు.

మెల్లగా అతని గది దగ్గరికి వెళ్లారు. ఒక మూల కూర్చొని పెళ్లి చదువుకుంటున్నాడు. మేమిదరం ఒక వీధిలో వున్నా అతనికి నాకు స్నేహితం లేదు. ఒక విధంగా పరిచయమని చెప్పచ్చు. నాలుగనే అతను ఆ వీధిలో గది అద్దెసు తీసుకొని వుంటున్నాడు. అతడివ్యవస్థా మేమిటో మొదట

నాకర్థం కాలేదు. కాఫీ హోటల్లో ఒక రోజున కలుసుకొని తాను చిత్రకారుణ్ణి చెప్పాడు. నాకు అతను అంతమాత్రమే తెలుసు. అతని పేరుకూడా తెలియదు.

చేసాజ్జ చేస్తే వరండాలో కొచ్చాడు. చూడటానికి మాములుగానే వున్నాడు. తనకు పిచ్చని ఎందుకన్నారని అడిగితే చెప్పుకొచ్చాడు.

‘...మొన్న ఆ హాల్లో నాటకం చేసినరోజున మీరు రాలేదనుకుంటాను. ఆ రోజు నాటకం కృష్ణ తులాభారం. మన వీధిలో వాళ్లు చాలా మంది అక్కడవున్నారు. నేనూ ఓ రెండు రూపాయల టికెట్టు కొని అక్కడ కూర్చున్నాను. నాటకం మొదలెట్టారు. రుక్మిణీదేవి పాత్రవ్రత్యం తో, సత్యభామ గోలతో, నారదుడి పాటలతో, కృష్ణుడు త్రాసులో తన 170 పాస్ బరువును కూల దోసేంతవరకు నాటకాన్ని నెట్టుకొచ్చారు.

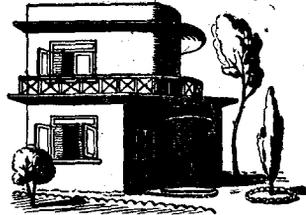
నా ముందర కుర్చీలో మనిషి సిగరెట్టు కాల్చి నిప్పుపుల్ల కింద పారేశాడు. అది ఇంకా వెలుగు తూనే కిందపడ్డది. నా బూటుకాలు ముందరికి పోనిచ్చి ఆర్పేసాను. ఆ పుల్లె వెలిగి కుర్చీకి అంటుకొని, హాలంతా నిప్పంటు కున్నట్టుంటే! అని అనిపించింది. నాటకం చూడొచ్చిన ఈ మనుష్యులూ, పిల్లలూ, ఆడవాళ్లూ ఏమాత్రా అనుకున్నాను. ఈ నిప్పంటుకోవటం అనే భావం నా మెదడులో ఎప్పుడైతే ప్రవేశించిందో అప్పణించి అది పూర్తిగా మెదడుని ఆక్రమించుకొంది. ‘హాలు నిప్పంటుకుంది’ అని గట్టిగా అరిస్తే ఏమి జరుగుతుందో? నవ్వొచ్చింది. మళ్ళీ అరవాల్సి అనిపిం

జమున

మూలకామలాం

పుండ్లు, కోతలు, కొబ్బరి, గజ్జి, మొదలయిన చర్మవ్యాధులను మాన్యుటలో ఆసమానమై. హిందూదేశ మంతటా వ్యాపించినది. అన్నిచోట్ల దొరుకును పెద్దదబ్బి రు. 0-12-0 చిన్న దబ్బి రు. 0-2-6 తయారుచేయువారు:

వి. శె. తెమికల్ వర్క్సు, గుంతకల్ (ఇండియా)

యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణం మీతోనే ప్రారంభం కానివ్వండి

యుద్ధానంతరపు ప్లానులతో ప్రపంచమంతా పని గలిగియున్నది. మీకు కూడా మీ స్వంత ప్లాను ఉండవలెను:—మీ స్వస్థలంకోసం, కుటుంబంకోసం, మీ కోసమున్ను. కాని, ప్లానులను నిర్వహించడానికి ధనము ఖర్చవుతుంది. ఆ డబ్బును కూడిక చేసి నిల్వ చేయడానికి, ఇతరమైన పెట్టుబడిలో పెట్టడానికి ఇదే సమయము.

మిగిల్చిన డబ్బుతో ఏమి చెయ్యాలి?
 నూటికి నూడు వడ్డీవచ్చే విక్టోరియా డబ్బు చెయ్యండి. మీ డబ్బుకు ఏమీ పర్యాలేకు పూర్తి రక్షణగలదు. ఇండియా బ్యాంక్ లో ప్రాప్త గలదు. ఎక్కువ యిగా నుంట్లగా ఈ డబ్బును కాలనీ డివైజన్ వచ్చును. అర్ధ సంవత్సరం లోపలనే వాపున వడ్డీవస్తుంది. మీరు పెట్టిన ఆసలు సొమ్మును 1957 లో వాచను తీసుకోవచ్చును.

మన దేశానికి సహాయం చేయడం మెలాగు?
 ఇప్పుడే మనదెట్టి నిల్వచెయ్యండి. విక్టోరియా డబ్బు చెట్టు పెట్టండి. వస్తువుల ధరలు తక్కువగానే ఉండేటట్లు చెయ్యడానికి ఇది తోడ్పడును. మీ స్వంత డబ్బుకు భద్రపర్చులో చిలువ ఎక్కువ అయ్యేటట్లు చేయును. యధార్థంగా ప్రతి వాటికీ ఇది తోడ్పడును. మీ వల్ల అందరికీ సహాయం కలుగును.

- ఈ ఋణము గురించి త్వరగా తెలుసుకోగల సూక్ష్మవివరాలు:-
1. ఈ ఋణాన్ని క్రాలు అంటూ ఖరీదుకు ఇచ్చబడును. 1957 సెప్టెంబరు 15 తేదీన మీ సొమ్ము మీకు వాచనవచ్చును.
 2. మళ్ళీ ప్రోటెక్షన్ చేయబడు వరకు ఈ ఋణాన్ని క్రాలు అమ్మకానికి ఉంచును.
 3. అర్ధ సంవత్సరానికి ఒకసారి వాపున, మళ్ళీ 15 సెప్టెంబరు తీవ్రన తేదీ ఇచ్చబడుచుండును.
 4. ఈ ఋణాన్ని క్రాలు తోవడం మంచిది. మీ బ్యాంకు వారికిగాని, బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, ఢిల్లీ, కాన్పూరు లోని ఏ రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా కుగాని, రిక్వీస్ చేస్తే ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా క్యాబులుగాని, ఏ గవర్నమెంట్ ప్రైవేటీకాని ధరఖాస్తు చేయును.

తక్కువ ఖర్చు చెయ్యండి. ఎక్కువ మిగిల్చి కూడ బెట్టుండి

3% విక్టోరియా 1957కు

డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టుండి.

ఇండియా ప్రభుత్వ అధికారిక వారి ప్రోమోషన్.

AA1162 G

రాత్రి పగలూ

రచన : తురగా మానుమంతరావు

చింది. మాట నాలిక చివరవరకు వచ్చింది. గొంతు లో గుట గుట కొట్టుకుం. ఆరవోయాను. మళ్ళీ ఆప గలిగాను. ఆ భావాన్ని మరిచిపోదా మని ప్రయత్నించాను. కాని లాభం లేకపోయింది. మరే సంగతి తలుచుకున్నా, ఆ సంగతి ఆఖరికి నిప్పుతో సంబంధం కల్పించుకొని అక్కడ అగిపో తున్నది. మాట నోట్లో కొచ్చేస్తున్నది. పళ్లు గట్టిగా బిగపట్టాను. రెండు పెదిమలు నొక్కి పెట్టాను. పిడికళ్లు బిగిడినాను. కాని నోట్లో మాట, అప్పుడే పట్టుబడిన పక్షిలాగ టపటపమని కొట్టుకుంటున్నది. కాళ్లు నెలకేసి తొక్కి పెట్టాను. కాని...మాట అన్నట్టే అనిపిస్తున్నది. తల తిరిగి పోతున్నది. కళ్లు సరిగా కనిపించటం లేదు. పక్క వాడితో ఏదన్నా మాట్లాడితే బాగుండు ననిపించింది. కానీ ఏం మాట్లాడను? ఏ మడగను? ఇది ఏం నాటకమని ఎట్లా అడగను? వాడు నన్ను పిచ్చివాణిగా, బుద్ధిహీనుడిగా కట్టె య్యడూ? పోనీ బయటకు వెళ్ళిపోతే? నేను కూర్చున్న పక్క తలుపు బయట గడిపెట్టున్నది ఇక ఈ మనుషుల మోకాళ్ల నన్నిటిని తప్పించుకొని అవతల గేటు దగ్గరి కెళ్ళాలి. ఐనా లేచాను. లేవం గానే నాలో పటుత్వం తగిపోయింది. చునిషిని తేలిపోయాను లేవంగానే స్వేచ్ఛ వచ్చినట్టుయింది. ఎక్కడన్నుంపో గట్టిగా, సముద్రపు హోరులాగా, 'హాలు నిప్పంటుకున్నది' అని వినిపించింది. త్రాసు లో కృష్ణుడు తులసి మొక్క పెట్టకముందే నేజీ మీదికి గంటేసాడు. నారదుడు తన తంబురాని హోమ్మని మొహానికి గిరవాచేసి భజన చెయ్య టానికి నెడే కరెన్స్ లోకి దూకాడు.

సత్యభామ చీర చేత్రో పట్టుకొని గ్రీన్ రూము పాలిమేరల్ని కాపలించుకుంది. చెలాచెద రాబో తున్న జనం హాలు నిప్పంటుకోలేదని చూసి, నా చుట్టూ చేరటం మొదలుపెట్టారు. నాకు భయ మేపింది. నన్ను చూసి భయపడినవాళ్లు కూడా జనంలో వున్నారు. మన వీధివాళ్లు కూడా అక్కడే వున్నారు. రెండు ఎఱ్ఱటి టోపీలు కని పించినై. వాళ్లు జలదరించింది. కాస్తేపటికల్లా 'పిచ్చివాడు' 'పిచ్చివాడు' అంటూ అరుపులు విని పించినై. రెండు చేతుల్ని ఇదరు ఎఱ్ఱ టోపీలు పట్టుకున్నారు. అప్పుడుగాని తెలిసిందిగాదు ఆ అరుపు నా నోట్లోనుంచి వచ్చింద. సరాల దుర్బ లక... అంటూ నిటూన్ను విడిచి, కళ్లని పెల్లి మీదికి తిప్పాడు. కాళ్లు ఇంటికి లాగినై.

వాడి వీచ్చిని గురించి సందేహం లేదంటే సందేహం లేదన్నారు మా వీధిలో వాళ్ళు.

రాత్రి భాగమ! రావే - రావే
 పున్నమ రాత్రి! రావే - రావే
 వసంతకాలపు వెన్నెల రాత్రి!
 మంచిదానవే నామాట విన్నే -
 మా కిరుపురకూ పొందును గూర్చి
 చీకటి తెరలో చాలుగ దాచి
 ప్రేయసి మోమును వెన్నెలలోన
 చూడనివ్వవే - సరదా నాకది.
 పాపపు పగలా! పోవే - పోవే
 ఉండి మాత్ర ముపయోగ మేమిటే ?
 కావాలని నినుకోరే దెవతే ?
 పో! యన వెంటనే పోరాదూ ?
 వసంతకాలపు వెన్నెల రేయీ!
 వచ్చిన వెంటనే వెళ్లెదనందువు
 యెప్పటికప్పుడు యేటి మాటలే ?
 తగునా నీకిది ? - ధర్మము గాదే.
 పో! పో! పోతే పాపపు పగలా!
 వచ్చుచుంటివా? వదనుచున్నను
 సిగ్గు లేదటే? చెప్పవట నీకే -

కుటుంబ నిఘంటువు

ఉదయం: - పురుషులకు 6 ఘంటలకు, స్త్రీలకు 7 ఘంటలకు:
 కాఫీ: - ఉదయమున మనము చేసి భార్యకు యిచ్చు ద్రావపదార్థము.
 నీళ్లు: - ఉదయమున మన పాలుతో కొనేది.
 హోటల్: - భార్యకు తెలియకపోవు చోటు.
 ఇంటి లెక్క: - పురుషులకు తెలియదు.
 చేతులు: - భార్యకు యెదుట కట్టి నిలంచుటకు గాను సృష్టించిన ఆవయవములు.
 రచ్చలు: - స్త్రీలచే ప్రారంభింపబడి పురుషు లచే నిలుపబడును.
 జీతము: - నెలంతయు కష్టపడి పనిచేసి దీనిని తీసుకొనుటకే మనకు అధికారం. ఇట్లు వెంటుకు స్త్రీలకు.
 చిల్లర: - స్త్రీల వద్దనుండి తీసుకొనవలయును.
 భార్య: - మనము తెచ్చు జీతమును అధికార ముచే దీసుకొను దేవత.